

Voorstel invulling Programmamanagement duurzame energie in 2013

A. De rol van de programmamanager

In de 'Voortgangsrapportage voor het Lokaal Duurzaam Energiebedrijf Dalfsen' van oktober 2012 is voorgesteld om een programmamanager duurzame energie aan te stellen. Het voorstel luidde:

*“De gemeente versnelt de ontwikkeling van duurzame energie in de gemeente door **lokale initiatieven actief te beïnvloeden (stimuleren, faciliteren, regisseren, (specialistische) kennisinbreng en financiering)**. Hiervoor stelt zij menskracht en financiële middelen beschikbaar.*

De realisatie en exploitatie van energie-opwekkingsinstallaties wordt in principe aan de lokale initiatieven van bewoners overgelaten. (De gemeente investeert wel in de verduurzaming van haar eigen activiteiten). Wanneer in voorkomende gevallen blijkt dat een(risicodragende) investering vanuit de gemeente in projecten van derden toch gewenst is, wordt dit per geval beoordeeld en ingericht.

*Er wordt een programmamanager aangesteld. **Deze programmanager gaat de samenwerking met het LDEB in Nieuwleusen en de overige partijen in de gemeente aan om de klimaatdoelstellingen voor duurzame energie te realiseren.***

Daarnaast stelt de gemeente voorwaarden aan een LDEB of duurzame energie-initiatief dat ondersteund wordt, om ervoor te zorgen dat de baten ervan optimaal ten goede komen aan de gemeenschap.”

De insteek om lokale initiatieven actief te beïnvloeden, maakt het nodig om contact en uitwisseling te hebben met verscheidene partijen in de samenleving die de duurzame energie projecten mogelijk gaan maken. De programmamanager gaat met een aantal gerichte speerpunten naar partijen toe, maar wil ook open staan voor initiatieven die vanuit de samenleving komen. Dat kan betekenen dat er soms initiatieven ondersteund worden die niet in grote mate bijdragen aan directe CO₂-reductie, maar die vooral bijdragen in bewustwording en enthousiasmering. In overleg met het afdelingshoofd en de wethouder worden hierin keuzes gemaakt.

De programmamanager richt zich daarbij op **het ontwikkelen van de vraag** naar duurzame energie en daagt de aanbodkant van de markt uit om met oplossingen te komen. De programmamanager is dus geen marketingkanaal van de aanbodkant, maar gaat uit van de belangen van de vraagkant. Voor hen is het interessant om de energiekosten in de toekomst constant en laag te houden en minder afhankelijk te zijn van buitenlandse energieleveranciers.

B. De speerpunten van het programma

De volgende speerpunten voor het programmamanagement worden voorgesteld.

1. Met Nieuwleusen Synergie komen tot ontwikkeling van 2-3 windmolens met participatie vanuit de bewoners.
2. Komen tot een actieplan voor verdere uitrol van zonnepanelen met de diverse betrokkenen in de gemeente (de bewonersinitiatieven, de lokale vraagkant (bijv. LTO), de lokale leveranciers van zonnepanelen).
 - a. Nieuwe doelgroepen betrekken bij de uitrol van zonnepanelen. Na particuliere woningbezitters, bedrijven en gemeente(lijke gebouwen), richt de aandacht zich op maatschappelijke instellingen (scholen, instellingen voor sport en cultuur) en op huurwoningen. Voor deze groepen zijn veelal andere financieringsconstructies nodig om zonnepanelen rendabel en mogelijk te maken (bijvoorbeeld leaseconstructies).
3. Actief met vraag- en aanbodkant in gesprek om cases te ontwikkelen, concreet te maken en uit te rollen.
 - a. De bestaande bewonersinitiatieven in Hoonhorst en Nieuwleusen waar nodig ondersteunen, en actief in contact treden met vertegenwoordigers uit Dalfsen en Lemelerveld om ook daar duurzame energie-initiatieven op gang of verder te brengen.
 - b. De transitie van het gebruik van gas naar andere energiebronnen stimuleren. Op termijn moet niet alleen het elektraverbruik worden verduurzaamd, maar ook het gasverbruik. Dit kan door middel van energiebesparing, inzet van warmte uit de aarde, de zon of restwarmte, of door het gebruik van biomassa. De programmamanager bepaalt met de lokale en regionale spelers de ontwikkelingen en bereidt cases voor.
 - c. Financiering is bij alle cases een belangrijk onderwerp en vaak een belemmering om tot realisatie te komen. De programmamanager gaat actief op zoek naar financieringsmogelijkheden om duurzame energie-initiatieven tot realisatie te brengen.

Daarnaast is een belangrijk onderwerp om met de toekomstige bewoners van de nieuwbouwwijken te komen tot ambitieuze energieconcepten voor de woningen. Momenteel loopt er een haalbaarheidsonderzoek voor de energieconcepten in de nieuwbouwwijken. De programmamanager zal het onderzoek actief volgen en eruit voortkomende resultaten oppakken.

Toelichting op de speerpunten:

1. Met Nieuwleusen Synergie komen tot ontwikkeling van 2-3 windmolens met participatie vanuit de bewoners.

Er zijn nu 4 molens in werking. Er worden nog 3 molens voorzien, onder de voorwaarde dat er participatie door de bewoners plaatsvindt. Nieuwleusen Synergie wil graag investeren in twee molens. De meest logische locatie voor de molens is in het verlengde van de huidige, maar de projectontwikkelaar heeft daar al grondcontracten gesloten en er lijkt weinig zicht op participatie voor de bewoners. Daarnaast zijn er twee locaties (Dalfserveld en De Grift) waar wel mogelijkheden voor participatie zijn, maar die lastiger liggen vanuit het oogpunt van acceptatie.

De rol is hier vooral bemiddeling en kennisoverdracht om de realisatie van windmolens met participatie mogelijk te maken:

- Openhouden meerdere locatie-opties
- Bij de marktpartijen met grondpositie onderhandelen over participatiemogelijkheden
- Adviseren college en raad over opties om windmolens met participatie te realiseren
- Afstemming met de provincie hierover
- Uitwerken participatiemodellen

Gemiddelde ureninzet per week: 2 uur.

2. Komen tot een actieplan voor verdere uitrol van zonnepanelen met de diverse betrokkenen in de gemeente (de bewonersinitiatieven, de lokale vraagkant (bijv. LTO), de lokale leveranciers van zonnepanelen).

Door een aantal succesvolle projecten is dit jaar de hoeveelheid geïnstalleerde zonnepanelen toegenomen tot ruim 2 MW. Het eerste deel van de zonnecentrale is daarmee gerealiseerd. Zonnepanelen zijn een geaccepteerde en rendabele vorm van DE. Daarom is een verdere uitrol gewenst.

Voor woningen en bedrijven met een kleinverbruikersaansluiting is de investering rendabel. De belemmering is om mensen zo ver te krijgen de investering te doen. Het primaat voor de marketing bij deze groepen ligt bij de leveranciers. Vanuit de projecten Duurzaam (t)huis en duurzaam bedrijf worden deze groepen ook door de gemeente benaderd.

Daarnaast zijn er doelgroepen die wel een geschikt dak hebben, maar voor wie de investering vaak niet rendabel is. Het gaat om overheden, maatschappelijke organisaties (scholen, instellingen voor sport of cultuur), huurwoningen en bedrijven met grootverbruik. Voor deze groepen zijn veelal andere financieringsconstructies nodig om zonnepanelen rendabel en mogelijk te maken (bijvoorbeeld leaseconstructies).

Samen met diverse betrokkenen in de gemeente (de bewonersinitiatieven, de lokale vraagkant (bijv. LTO), de lokale leveranciers van zonnepanelen) zet de programmamanager een actieplan op voor de uitrol van zonnepanelen bij al deze doelgroepen. We proberen te komen tot uitrol van de volgende 2 MW. Onderdelen van het actieplan zijn:

- Waar ligt nog potentieel
- Communicatie met vraagkant om de vraag te stimuleren
- Uitwerken van een concreet aanbod inclusief financiering of leaseconstructie
- De vraagkant begeleiden met het uitwerken van business cases
- Monitoring van de uitrol

Voor de programmamanager ligt waarschijnlijk een rol om de communicatie met en begeleiding van de vraagkant uit te voeren. De programmamanager inventariseert om welke organisaties het gaat in de gemeente en legt met hen contact. Als er belangstelling bestaat voor panelen ondersteunt hij de organisaties in het doorrekenen van de business cases en het uitvragen van de aanbieders. Concreet zal het gaan om: twee corporaties, acht organisaties voor (basis-)onderwijs, en diverse vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en van grote bedrijven.

Met name voor de bewoners van huurwoningen en voor de maatschappelijke organisaties geldt dat zij met zonnepanelen hun energielasten in de toekomst kunnen beperken en zij dit financiële voordeel goed kunnen gebruiken.

Gemiddelde ureninzet per week: 6 uur.

3. Actief met vraag- en aanbodkant in gesprek om cases te ontwikkelen, concreet te maken en uit te rollen.

De contacten met en ondersteuning van Duurzaam Hoonhorst en Nieuwleusen Synergie worden voortgezet. In de beide andere kernen treedt de programmamanager actief in contact met vertegenwoordigers om ook daar duurzame energie-initiatieven op gang of verder te brengen. Er bestaan o.a. contacten met de Industriële club Dalfts en met de Ondernemersvereniging Lemelerveld. Met hen gaat de programmamanager op zoek naar de mogelijkheden om meer projecten voor duurzame energie in de kernen op te starten en om meer bewoners en bedrijven erbij te betrekken.

In deze contacten zal de uitrol van zonnepanelen uiteraard naar voren worden gebracht, maar zal ook de ontwikkeling naar duurzame warmte vanuit aardwarmte, restwarmte, zonnewarmte en warmte uit biomassa aan bod komen. In overleg wordt gekeken naar de financieringsmogelijkheden voor de ontwikkelde cases.

Anderzijds kunnen ook vanuit de aanbodkant initiatieven komen die interessant zijn om onder de aandacht van de vraagkant te brengen. De programmamanager kan hierin dan eventueel een bemiddelende rol spelen. Dit geldt ook voor het financieringsaanbod, zoals het Energiefonds van de provincie.

Gemiddelde ureninzet per week: 8 uur.

Op deze wijze werken we gericht aan enerzijds het zetten van grote stappen in de CO₂-reductie met wind- en zonne-energie, en anderzijds het bewerkstelligen van continuïteit in het klimaatbeleid door bij mensen en organisaties te werken aan hun bewustwording en leercurves ten aanzien van duurzame energie.